

ale jak by řekly Hammovy postavy: úspěšný je jen ten, kdo ví, jakou roli se v životě rozhodne hrát. ☺

Jindřiška Bláhová

VÝSTAVA TÝDNE: MALÍŘ JAN VYTISKA VÝSTAVOU O APOKALYPSE POTVRZUJE, ŽE SE ĎÁBEL SKRÝVÁ V DETAILU

Když před dvěma lety zařadila Západočeská galerie v Plzni obraz Jana Vytisky *Čerti Apokalypsy* do kolektivního projektu mapujícího reflexi biblického Zjevení svatého Jana v českém umění, Pavla Pečinková v recenzi v *Revolver Revue* napsala: „Fantaskní příšery a monstra, které Vytiska množí ve svém ateliéru, sice odpovídají aktuální apokalyptické konjunktuře, ale s Janovým vznešeným a monumentálním textem nemají nic společného. Jsou jen bizarní a banální.“ No... Že to byla od respektované historičky umění jemně řečeno přestřelená slova, se každý může přesvědčit na Vytiskově aktuální výstavě *Zjevení*, kterou mu pomohl v pražské Trafo Gallery dát dohromady kurátor Otto M. Urban.

Utíká to utíká, Vytiska během dubnové vernisáže oslavil čtyřicáté narozeniny. Minimálně od své poslední velké výstavy *Rituál prokletých srdcí* v Centru současného umění DOX před dvěma lety se důsledně věnuje olejové malbě. Ta mu oproti dřívějšímu akrylu dovoluje mnohem jemnější výraz, který dává vyniknout nejen nečekaným barevným kombinacím (pro tuto příležitost se inspiroval dost odvážným japonským vzorníkem), ale zejména detailům. A právě ty jsou v jeho novém cyklu zásadní, neboť jak známo, ďábel se skrývá v detailu.

Své *Zjevení* věnoval Vytiska dívkám a ženám, jimž na obrazech konkurují všelijaká monstra vstupující do jejich, pro Vytisku již neodmyslitelných vesnických roubenek – připomeňme, že malíř strávil významnou část dětství v Rožnově pod Radhoštěm. Některé dívky mají na hlavě rohy, jiné masky z kozlí kůže, další drží hořící svíčky nebo lebky se zářícíma očima, část z nich čelí hrozícímu nebezpečí s mečem či sekerou v ruce. Dynamiku Vytiska dříve do pláten vkládal čistě pomocí kontrastu mezi hororovými scénami zaplněnými příšerami a malebným prostředím podhorské krajiny, kde se tyto hrůzy odehrávají. Nyní napětí dosahuje tím, že novátorsky přešel ze strnulého zastavení v čase do mnohem plynulejšího způsobu vyprávění a hrdinky se tak na jeho poměry překvapivě dostávají do pohybu.

Kam konkrétně malíř ve volných citacích Apokalypsy míří, si může každý zjistit v původním textu *Zjevení* Jana z Patmu, který nechala grafická designérka Jana Vahalíková vysázet na výstavní paneláz v podobě nekonečného řádku tekoucího po galerii dokola po zdech. Pokud i tentokrát tvorba Jana Vytisky někomu přijde málo vznešená, bizarní či banální, není to problém jejího autora. Jistě, vyjadřuje se jazykem, který na někoho může svou atakující formou působit až invazivně. Z této popové slupky se však neustále vynořují hlubší sdělení a Vytiska má ten dar, že o nich každého okamžitě přiměje přemýšlet. Je to malíř, který se neveze na žádné módní vlně, ale naopak je schopen si svou vlastní módu vytvářet. ☺

Jan H. Vitvar

